

Përdoret vetëm në transport.

3.1.2.3. MAZUT

Nuk përdoret.

3.1.2.4. LPG

Nuk përdoret në sasi të konsiderueshme.

3.1.3. THËNGILLI

Thëngjilli është burim i energjisë për ngrohjen e ndërtesave komunale. Në bazë të dhënavë konsumi i i thëngjillit rezulton me 129.00t në vitin 2018 ose 278.85MWh/vit duke marrë pjesë me 3% në konsumin e përgjithshëm për ndërtesa komunale dhe me mesataren për tri vitet e fundit 462 MWh/vit. Në bazë të Vendimit të Qeverisë Nr.06/74 të dt.06.11.2018 i ndalohet përdorimi i thëngjillit për ngrohje të objekteve të institucioneve publike.

3.1.4. BIOMASË DRURI

3.1.4.1. DRU ZJARRI

Sa i përket biomasës, në Viti përdoret më së shumti dru zjarri me 50,479 m² të ngrohura me dru zjarri dhe 3135 m³ dru per ngrohje. Rrjedhimisht drutë e zjarrit janë burimi më i përdorshëm nga të gjitha burimet e tjera të energjisë.

Në mungesë të hapësirës për deponim dhe tharje të druve, ata përdoren të sapo prerë. Djegia e drurit të sapo prerë, i cili ka përbajtje të lartë lagështie, ka disa aspekte negative të cilat ndikojnë në parametrat operativë të sistemit të ngrohjes:

Aspekte teknologjike - lagështia në dru pakëson temperaturën e procesit të djegies, gjë që bënë kushte të favorshme për formimin e fundrrinës së karbonizuar. Kjo masë tenton të vendoset në sipërfaqet e shkëmbimit të nxehësisë, gjë që redukton efikasitetin e bojlerit;

Aspektet mjedisore - ekziston rreziku i lartë i formimit të benzopirenit kancerogenik në furrë, i cili nëpërmjet ajrit mund të hyjë në sistemin respirator të njeriut. Kjo mund të ndodhë në rastin e njegullës ose nëse rezervuari është me diametër shumë të madh dhe shkarkimet nuk mund të shpërndahen në shtresat më të larta të atmosferës;

Aspekti ekonomik - gjithë përbajtja e lagështirës e cila është në dru, duhet të avullohet para se të fillojë procesi i djegies. Për të zhdukur 1 kg ujë, ajo merr rreth 2500 kJ energji të ngrohjes, e cila më pas ka kaluar në mjedis. Për të avulluar lagështinë nga druri, nevojitet energji shtesë e cila është humbje e burimeve.

Prandaj, një nga aspektet që ndikon në masë të madhe në fazën e prodhimit të energjisë së ngrohjes është përcaktimi i kërkesës së kualitetit adekuat për biomasë gjatë procedurës së prokurimit.

Për shembull kriteret minimale për copë druri duhet të jenë;

- përbajtja e hirit nën 7%;
- përbajtja e lagështirës nën 12%;

- grimca të imta nën 1%.

Parametri më i rëndësishëm i cilësisë së drurit është përmbajtja e lagështisë. Sa më i ulët është përmbajtja e lagështisë, prodhimi i energjisë për ngrohjedo të jetë më i lartë, e që është për shkak të faktit, se më pak energji duhet të harxhohet për të tretur lagështinë e panevojshme. Prandaj është më se e rëndësishme të bëhet zgjidhje adekuate për ruajtjen e drurit. Opsioni i dytë është të sigurohet biomasëduke u bërë matja jo me m^3 ose t, por me përmbajtjen e saj energetike MWh / t

3.1.4.2. PELET

Pelet nuk përdoret fare.

3.1.4.3. TJERA

Nuk aplikohen.

3.2. PRODHIMI I ENRGJISË

3.2.1. PRODHIMI I ENRGJISË PREJ BURIMEVE TË RIPËRTRITSHME (PANELE DIELLORE FOTOVOLTAIKE, PANELE DIELLORE TERMALE, POMPA TË NXEHTËSISË, ERA)

Aktualisht nuk ka impiante prodhuese për energjinë nga burimet e ripërtëritshme. Energjia nga burime të ripërtëritshme i takon të ardhmes. Shumë të rralla janë rastet kur në shtëpi individuale instalohen panelet solare që përdoren për ngrohje qendrore si dhe ngrohje të ujit sanitari. Në auditimet e bëra, sidomos në shkolla rekomandohen si masë për kursim të energjisë për ngrohje. Po ashtu edhe nëpër Qendra të Mjekësisë Familjare dhe Spitale, Panelet solare do të ndikonin në reduktimin e përdorimit të energjisë elektrike ose të burimeve tjera më pak të pastërtë për ngrohje

3.2.2. PRODHIMI I ENRGJISË PËR NGROHJE QENDRORE TE QYTETIT

Komuna e Vitisë nuk ka sistem qendror për ngrohje në nivel të qytetit. Ngrohja në ndërtesat.

3.3. PRODHIMI I ENRGJISË SIPAS SEKTORËVE

3.3.1. PRODHIMI I ENRGJISË NË EKONOMITË FAMILJARE (NDËRTESAT E BANIMIT)

Sektori i ndërtesave të banimit është një nga konsumatorët më të mëdhenj të energjisë në Kosovë. Megjithatë, nuk ka asnje instrument në nivel lokal për të adresuar çështjet që lidhen me eficiencën e energjisë apo BRE.

Bazuar në rezultatet e CENSUS 2011, pothuajse çdo familje në Kosovë zotëron shtëpinë e saj dhe marrja me qira e shtëpive është shumë e rrallë (2-3%). Pothuajse të gjitha banesat (99%) janë të elektrifikuara, por siç u tha më lart, lënda e drurit është burimi më i përdorur për ngrohjen e hapësirës, veçanërisht në zonat rurale.

Në Kosovë 36% e shtëpive kanë izolim termik ndërsa 47% kanë dritare me xhamë të dyfishtë.

Prodhimi i energjisë në sektorin e banimit fokusohet në energjinë për ngrohje ku burimi kryesorë është druri i zjarrit nëpërmjet stufave të nxemjes individuale ose qendrore në nivel të ndërtesave. Përveç drurit të zjarrit në sasi të vogël shfrytëzojnë pelet e naftë. Ndërtesat e reja në raste të rralla janë duke instaluar panele solare që shfrytëzohen për energji për ngrohje qendrore dhe ngrohje të ujit sanitari.

3.3.2. PRODHIMI I ENERGJISË NË SEKTORIN E SHËRBIMEVE

Komuna e Vitisë nuk ka sistem qendror për ngrohje në nivel të qytetit. Ngrohja në ndërtesat komunale si edhe në ndërtesat private është individuale ose qendrore në nivel të ndërtesës.

3.3.2.1. PPRODHIMI I ENERGJISË NË NDËRTESA KOMUNALE

Sipas të dhënave, janë gjithsej **60 ndërtesa publike komunale** në nën sektorin e ndërtesave në pronësi të Komunës së Vitisë dhe të përfshira në analizë, me një sipërfaqe totale të ngrohur prej **54,952m²**. Bazuar në të dhënat e komunës, këto ndërtesa konsumuan në vitin 2018:

Tabela 7. Konsumi i lëndëve djegëse dhe energjisë elektrike

Nr.	Burimet energetike	Konsumi sasi për vit	Konsumi MWh/vit
1	dru	3,135 m ³	4,501.8
2	nafta	4,000 l	28.8
3	energji elektrike	687,490 kWh	687.5

Për vitin 2018, duke përfshirë edhe energjinë elektrike (e cila gjithashtu mund të përdoret për ndriçim dhe pajisje elektrike), që raportohet të jetë **687 MWh**, lëndë djegëse më e rendësishme që është përdorë për ndërtesat komunale në Viti është **druri**, me një pjesëmarrje prej 86%, ndërsa energjia elektrike merr pjesë me 13% dhe me 1% merr pjesë nafta. Shih gjithashtu edhe grafikun më poshtë.

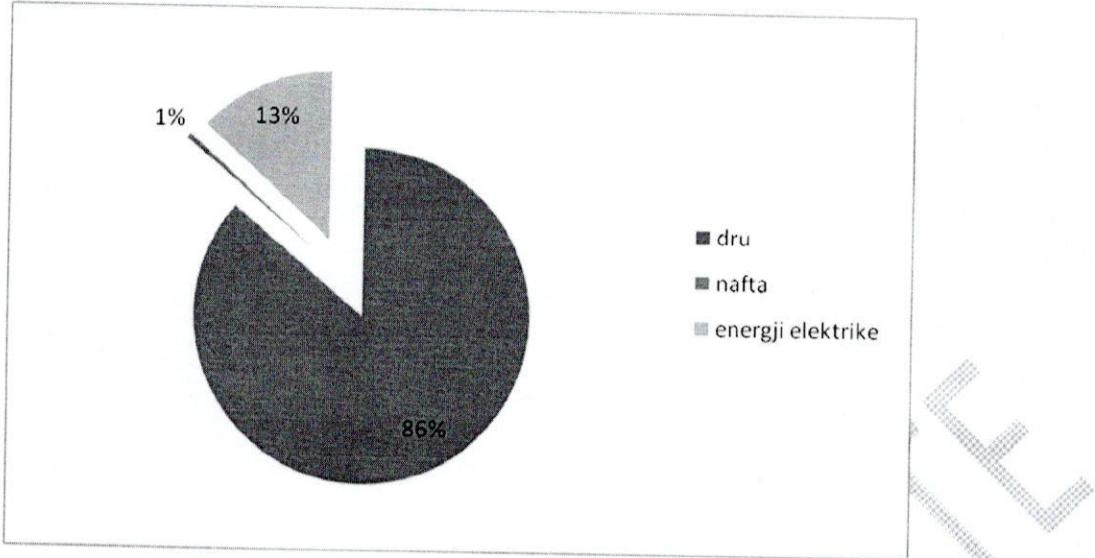

Figura 3 - Konsumi i lëndëve djegëse dhe energjisë elektrike me përqindje

3.3.2.2. PRODHIMI I ENERGJISË NË SEKTORI KOMERCIAL, NDËRMARRJET E VOGLA DHE TË MESME

Për sektorin komercial si dhe ndërmarrjet e vogla e të mesme nuk ka të dhëna.

3.3.2.3. PRODHIMI I ENERGJISË NË SHËRBIMET PUBLIKE

Ndërmarrjet publike të cilat kanë zyret e tyre në komunën e Vitisë, janë Kompania rajonale e ujësjellësit dhe kompania rajonale e mbeturinave. Komuna e Vitisë nuk ka juridikSION mbi këto kompani dhe shpenizmet e tyre i mbulojnë vetë zyret respektive.

3.3.3. PRODHIMI I ENERGJISË NË INDUSTRI

Për sektorin industrial nuk ka të dhëna.

3.3.4. PRODHIMI I ENERGJISË NË BUJQËSI

Nuk ka të dhëna se sa është sasia e derivateve që përdoret gjatë një viti.

3.3.5. LËNDË TJERA PËR PRODHIMIN E ENERGJISË

Burimet tjera të energjisë nuk janë sasi që duhet konsiderohen andaj nuk ka të dhëna nëse përdoren edhe lëndë tjera djegëse për prodhimin e energjisë.

4. ANALIZA E KONSUMIT TË ENERGJISË SIPAS SEKTORËVE

Të dhënat relevante për analizën e konsumit të energjisë në ndërtesat publike të Komunës së Vitisë u siguruan nga menaxheri i energjisë së Komunës së Vitisë. Të dhënat e energjisë janë siguruar për të gjitha ndërtesat në kuadër të komunës të grupuara në 3 sektorë si në vazhdim:

- Sektori i Ndërtesave Komunale
- Sektori i Ndriçimit Rrugor
- Flota Komunale e Automjeteve

Tabela në vazhdim tregon konusmin e energjisë për secilin sektor shprehur në MWh përvit dhe në indikator finansiar si Euro përvit si mesatare e tri viteve të fundit (2018,2017 dhe 2016)

Tabela 8 - Konsumi i energjisë sipas sektorëve, përvitin 2018

Nr.	Sektori	Konsumi MWh/vit	Konsumi EUR vit
1	Ndërtesat komunale	5,218	€ 129,800
2	Ndriçimi publik	351	€ 28,088
3	Automjetet e komunës	Nuk ka të dhena	Nuk ka të dhena

Sipas të gjeturave më lartë del se ndërtesat publike janë shpenzuesi më i madh i energjisë në komunë me 5,218 MWh në vit.

4.1. KONSUMI I ENERGJISË NË NDËRTESAT PUBLIKE

Ndërtesat publike të cilat përbëjnë stokun e tërësishëm të ndërtesave në komunën e Vitisë janë të ndara në nënsektorët si më poshtë:

- Ndërtesa administrative,
- Ndërtesa arsimore,
- Ndërtesat e shëndetësisë dhe,
- Ndërtesa kulturore dhe sportive

Bazuar në "Studimi mbi shpërndarjen e konsumit të energjisë në sektorin e sherbimeve" hartuar në nivel nacional janë marrë disa kritere për të caktuar se ku shkon energjia e konsumuar. Kjo ndihmon gjatë caktimit të përqindjes së energjisë së kursyer p.sh. në ndriçim të brendshëm etj.

Në përgjithësi energjia e konsumuar tek këto ndërtesa (nivel vendi) shkon për ngrohje, ftohje, ndriçim, ujë sanitar, pajisje administarive etj. Konsumi më i madh shkon për ngrohjen e ndërtesave⁸ me rreth 89% pasuar nga ndriçimi me 5%, pajisjet elektrike 4% dhe uji i ngrohtë sanitar, ftohje dhe gatim së bashku përmbëjnë vetëm 2% të konsumit total.

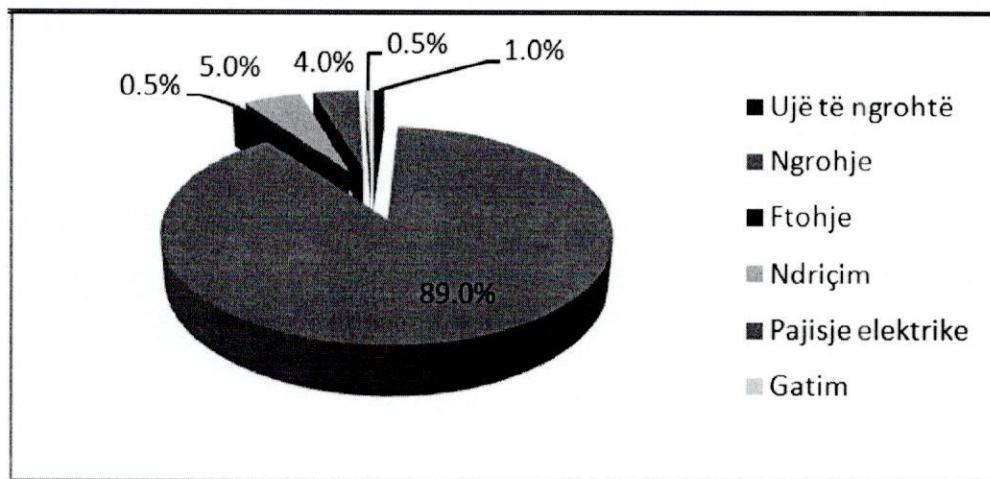

Figura 5. Shpërndarja e konsumit të energjisë në sektorin e ndërtesave

Analiza e stokut të ndërtesave në komunën e Vitisë tregon për një tërsi ndërtesash në gjendje relativisht të mirë sa i përket aspektit termik. Kjo si rrjedhojë e renovimeve të vazhdueshme të ndërmarra nga Komuna e Vitisë si dhe ripërtëritjes së stokut ndërtimor duke ndërtuar godina të reja. Në tabelën më poshtë janë dhënë në formë tabelare gjendja e përgjithshme.

Tabela 9 - Gjendja fizike e stokut ndërtimor

Gjendja e nënsektorit	Administratë	Arsim	Shëndetësi	Kulturë/sport
Mure të paizoluara	7	19	5	0
Dritare jo eficiente	4	3	3	0
Pa ngrohje qëndrore	5	9	5	1
Gjithsej ndërtesa	10	42	9	1

Nga tabela më sipër mund të shihet se nën-sektori I arsimit ëhstë njëherit edhe konusmuesi më i madh I energjisë në sektorin e ndërtesave komunale. Në tërsi 78% e energjisë së konsumuar për ngrohje, ndriçim, ftohje, ujë të ngrohtë sanitar për nevojat e ndërtesave komunale kosumohet nga 41 ndërtesat shkollore të këaj komune. Sektori me konsumin më të ulët është Kulturë dhe sport sepse në këto ndërtesa nuk ka aktivitet të

⁸ Burimi MZHE, Studimi mbi shpërndarjen e konsumit të energjisë në sektorin e shembimeve

përherershëm por edhe meqenëse kanë siparfaqe relativisht të mëdha për arsyet e kursimit të energjisë, ato nuk ngrohen fare.

Për analizë është rekomanduar, që ndërtesat me vlera të ulëta të konsumit specifik të energjisë, më pak se 80 kWh/m^2 , nuk do të analizohen tutje sepse konsiderohet se këto ndërtesa vetëm se janë duke operuar në kushte optimale

INDIKATORËT

Për të caktuar vlerën krahasimore mes ndërtesave duhet bazuar në indikatorë specific. Gjatë analizës së të dhënave për komunën e Vitisë indikatorët kryesor të cilët janë përdorur janë kWh/m^2 vit dhe EUR/m^2 .

Sistemi i menaxhimit të të dhënave ENMASOFT bazon kalkulimet në indikatorë teknik gjegjësisht kWh/m^2 vit, mirëpo për rastet kur energjia e konsumuar prodhohet nga derivate që financiarisht nuk janë të favorshëm, atëherë duhet përdorur indikatorë financiar si EUR/m^2 .

4.1.1. KONSUMI I ENERGJISË NË NDËRTESAT ADMINISTRATIVE

Ndërtesat që hyjnë nën sektorin e administratës janë: Ndërtesat komunale që ofrojnë shërbime për qytetarët, ndërtesat komunale për administratën lokale, zyrat e komunitetit etj.

Numri i ndërtesave të Administratës komunale varion në burime të ndryshme. Tek Plani komunal per EE 2016-2020 figurojnë 12 ndertesa të nënsektorit Administratë komunale; tek lista e ndërtesave për konsum të ujit të pijshëm figurojnë 16 ndertesa te Administratës komunale (aty është përfshirë edhe Policia), ndërsa tek lista e e ndërtesave për shpenzime të energjisë elektrike figurojnë 17 ndertesa. Duke qenë se konsumi I energjisë elektrike dhe termikë është dhënë I plotë vetëm për 6 ndertesa, atëherë ky është numri I ndërtesave të cilat janë marr në shqyrtim.

Tabela më poshtë jep shpenzimet për këtë nën-sektor;

Tabela 10 - Konsumi i energjisë në ndërtesat administrative

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite
		[m^2]	kWh/m^2 vit	MWh/vit
1	Drejtoria e arsimit	92	227.1	13.63
2	Enti i Gjeodozisë-Viti	321	13.4	1.61
3	Tmk Zyret-Viti (Zjarrfikset)	395	319.0	97.29
4	Qendra për punë sociale-Viti	636	105.6	67.18
5	Sherbimi i Ofiqarise-Viti	1,157	70.4	81.45

6	Objekt i partive politike-Viti	490	231.9	113.65
	E pergjithshme	3,091	121.3	374.80

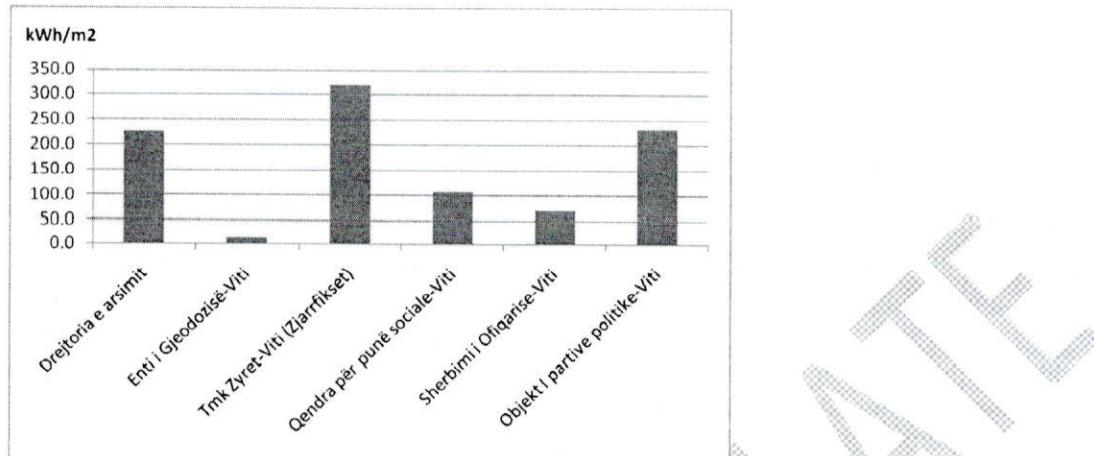

Figura 4 - Konsumi i energjisë në ndërtesat e administratës

4.1.2. KONSUMI I ENERGJISË NË NDËRTESAT E ARSIMIT SHKENCËS DHE TEKNOLOGJISË

Në total ka 41 ndërtesa që janë nën përgjegjësinë e departamentit të arsimit por 11 nga këto shkolla janë me konsum më të ulët se 80 kWh/m^2 vit. Në aspektin e ngrohjes 9 nga 41 ndërtesat nuk kanë ngrohje qendrore të instaluar përderisa 19 ndertesa nuk janë të termoizoluara nga te cilat vetëm Shkolla në Begunce bën pjesë në ndërtesat me konsum specific më të ulët se 80 kWh/m^2 vit.

Si konsumatorë të energjisë ata konsumojnë mesatarisht energji vjetore prej 4,063 MWh për ngrohje dhe energji elektrike.

Tabela 11 - Konsumi i energjisë në ndërtesat e nën-sektorit të arsimit

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe	Mure te izoluara	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite
		qe ngrohet [m ²]		kWh/m ² vit	MWh/vit
1	Shfmu,,Halil Alidema"-Pozhoran	1,150	J	131.3	150.97
2	Shfmu,,Halil Alidema"-Qifllak	231	P	96.2	22.22
3	Shfmu,,Mirali Sejdiu"-Goshicë	350	J	217.0	75.94
4	Shfmu,,Mirali Sejdiu"-Gërmovë	1,157	P	152.7	176.70
5	Shfmu,,Skender Emerllahu"-Ramjan	754	P	71.4	53.85
6	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"Buzovik	305	P	195.7	59.68
7	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"-Lubishtë	1,416	P	78.8	111.63
8	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"-Podgorc	295	P	132.7	39.15
9	Shfmu,,Dëshmoret e 5 Prillit"-Smirë	2,158	P	67.1	144.85

10	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Trestenik	328	P	189.3	62.08
11	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatine e Poshtme	450	J	142.8	64.24
12	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatinë e Eperme	1,660	P	54.1	89.75
13	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatinë e Eperme	325	J	193.9	63.02
14	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sadovine e Qerkezve	417	P	79.6	33.17
15	Shmp,,Jonuz Zejnallahu"-Viti	6,512	P	47.2	307.38
16	Shfmu,,Dëshmoret e Vitisë"-Viti	4,226	P	51.8	219.04
17	Shfmu,,Dëshmoret e Vitisë"-Drobesh	328	J	235.7	77.31
18	Shfmu,,Safet Rexhepi"-Ballancë	563	P	82.2	46.27
19	Shfmu,,Hasan Alia"-Remnik	1,918	P	63.8	122.41
20	Shfmu,,Kenan Halimi-Skifteraj	2,233	P	62.6	139.71
21	Shfmu,,28 Nëntori"-Vërban	1,425	P	45.6	64.94
22	Shfmu,,28 Nëntori"-Sodovine e Jerlive	747	J	92.4	69.03
23	Shfmu,,Bafti Haxhiu"-Viti	1,800	J	101.1	182.00
24	Shfmu,,Bafti Haxhiu"-Rammenishtë	476	P	84.0	40.00
25	Qerdhja „Gëzimi ynë"-Viti	622	P	164.0	102.03
26	Shmgj,,Kuvendi I Lezhës"-Viti	4,764	J	97.7	465.59
27	Shmgj,,Kuvendi I Lezhës"-Pozhoran	1,370	J	96.3	131.89
28	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Kabash	1,224	J	113.6	139.05
29	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Binqë	108	J	122.1	13.19
	Shfmu,,Don Mikel Tarabulluzi"-Stubëll e Eperme	1,038	P	170.8	177.26
31	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Radivojc	747	P	97.2	72.58
32	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Budrikë	516	P	108.8	56.15
33	Shfmu,,Skender Emerllahu"-Fshati i ri	240	P	180.5	43.32
34	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Devajë	125	J	198.6	24.83
35	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Debeldeh	389	J	134.7	52.39
36	Shfmu,,Mladen Markoviq"-Binqë	138	J	109.3	15.08
37	Shfmu,,Hysen Terpeza"-Terpezë	1,294	P	129.3	167.35
38	Shfmu,,Don Mikel Tarabulluzi"-Letnicë	210	J	127.2	26.71
39	Shfmu,,Safet Rexhepi"-Zhiti	425	J	129.9	55.19
40	Shfmu,,Mladen Markoviq"-Viti	240	J	131.3	31.52
E per gjithshme		46175		88.0	4063.77

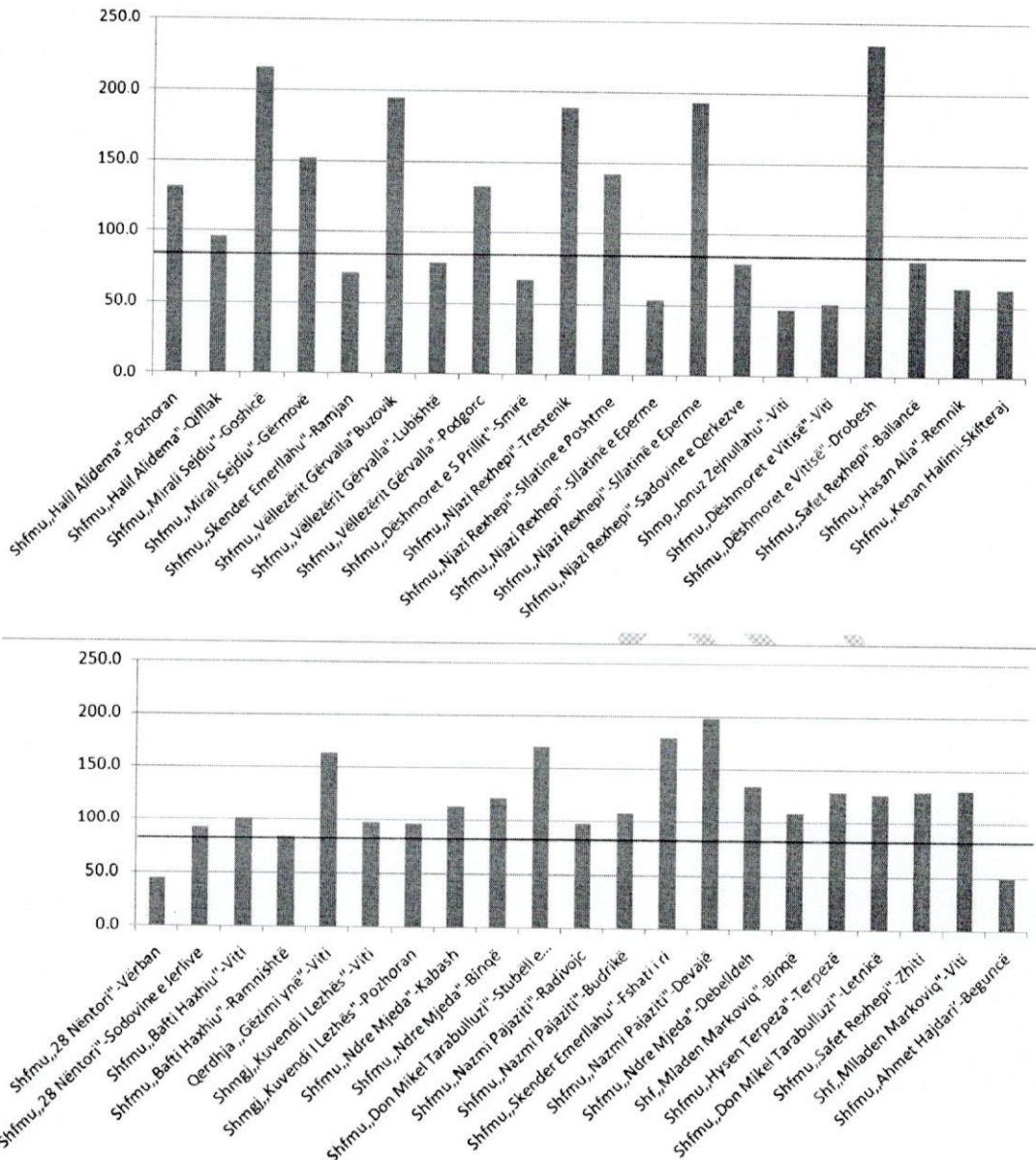

Figura 5. Energjia specifike në ndërtesat e nën-sektorit të arsimit

Nga ky stok i ndërtimit, disa shkolla kanë numër të vogël të nxënësve dhe nuk parashihet investim në renovimin e tyre. Këto shkolla janë si më poshtë:

Tabela 12 - Shkollat me numer te nxënësve nën 84

Shkolla	Siperfaqe që ngrohet [m ²]	Numri i nxënësve
Shfmu,,Halil Alidema"-Qifllak	231	3
Shfmu,,Skender Emerllahu"-Ramjan	754	32
Shfmu,,Vellezërit Gërvalla"-Podgorc	295	20

Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sadovine e Qerkeze	417	82
Shfmu,,Safet Rexhepi"-Ballancë	563	67
Qerdhja „Gëzimi ynë"-Viti	622	70
Shfmu,,Ndre Mjeda"-Binqë	108	16
Shfmu,,Skender Emerllahu"-Fshati i ri	240	50
Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Devajë	125	14
Shfmu,,Ndre Mjeda"-Debeldeh	389	33
Shfmu,,Mladen Markoviq"-Binqë	138	8
Shfmu,,Don Mikel Tarabulluzi"-Letnicë	210	16
Shfmu,,Mladen Markoviq"-Viti	240	31

4.1.3. KONSUMI I ENERGJISË NË NDËRTESAT E NËN-SEKTORIT TË SHËNDETËSISË

Komuna e Vitisë si qeverisje lokale është përgjegjëse vetëm për sistemin e kujdesit shëndetësor parësor, i cili përfshin qendrën kryesore të kujdesit shëndetësor familjar, qendrat e mjekësisë familjare dhe ambulancat. Tabela më poshtë tregon shpërndarjen e këtyre objekteve në komunën e Vitisë.

Tabela më poshtë tregon konsumin e energjisë në tri vitet e fundit:

Tabela 13 - Konsumi i energjisë në ndërtesat e shëndetësisë

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Mure te izoluara	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjisë Mesatare 3 vite
		[m ²]	Po/Jo	kWh/m ² vit	MWh/vit
1	QKMF-Viti	2,457	J	165.6	406.85
2	AMF-Begunce	116	J	103.0	6.69
3	QMF-Smirë	113	J	136.4	8.87
4	QMF-Sllatine e Eperme	155	J	101.6	7.62
5	AMF-Skifteraj	121	P	114.5	7.44
6	QMF "Nëna Terezë"-Pozhoran	940	P	73.9	69.46
7	QMF Sadovine e jerlive	116	P	107.1	10.28
8	AMF-Stubell e Eperme	115	J	59.4	6.83
9	AMF-Terpeze	160	J	103.2	8.77
1	QKMF-Viti	2,457	J	165.6	406.85
2	AMF-Begunce	116	J	103.0	6.69
3	QMF-Smirë	113	J	136.4	8.87
4	QMF-Sllatine e Eperme	155	J	101.6	7.62
5	AMF-Skifteraj	121	P	114.5	7.44
6	QMF "Nëna Terezë"-Pozhoran	940	P	73.9	69.46
7	QMF Sadovine e jerlive	116	P	107.1	10.28
8	AMF-Stubell e Eperme	115	J	59.4	6.83

	E pergjithshme	4634		115.0	532.81
--	-----------------------	-------------	--	--------------	---------------

Bazuar në të dhënat për konsumin e energjisë, mesatarisht këto ndërtesa gjithsej konsumojnë energji 374.8 MWh/vit ose shprehur në konsum specifik 121.3 kWh/m² vit.

Sa i përket sistemit të ngrohjes qendrore vetem njëra nga ndërtesat ka sistem për ngrohje qendrore me dru, ndërsa 5 ndërtesat tjera nuk kanë sisteme qëndrore të ngrohjes.

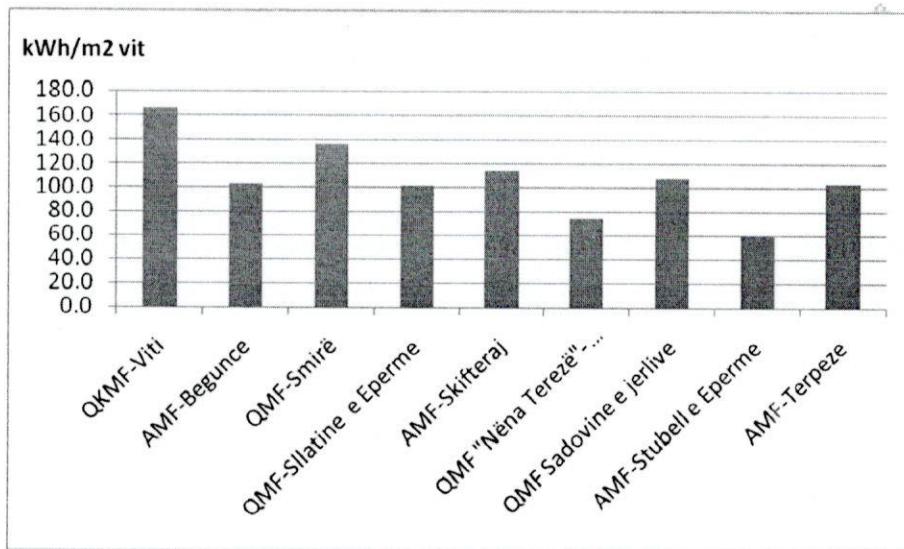

Figura 6. Konsumi specifik i energjisë te ndërtesat shëndetësore

Në figuren siper është prezantuar konsumi specific I energjisë në ndërtesat e shëndetësisë ku QKMF në qytetin e Vitisë dhe QMF Smirë kanë konsumin e energjisë më të lartë specifik nga ndërtesat tjera. Ndërtesat e ketij sektori në përgjithësi kanë mesatarisht konsum specifik të energjisë prej 115 kWh/m² në vit.

4.1.4. KONSUMI I ENERGJISË NË NDËRTESAT E KULTURËS E SPORTIT

Janë vetëm tri ndërtesa të kulturës dhe sportit: Shtëpia e kultures, Biblioteka Pozharan dhe Stadiumi I qytetit .Tabela 14 prezanton konsumin e energjisë në këto ndëresa e që është mjaft i ulët sepse nuk ngrohen në tërësi.

Tabela 14 - Konsumi i energjisë në ndërtesat për kulturë e sport

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Mure te izoluara	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjisë Mesatare 3 vite
		[m ²]		Po/Jo	kWh/m ² vit
1	Shtëpia e Kulturës "Gursel dhe Bajram Sylejmani"-Viti	220	P	65.8	14.48

2	Biblioteka-Pozhoran (Shkolla Muze)	20	J	0.0	0.00
3	Stadiumi I qytetit	193	P	11.4	2.20
	E per gjithshme	433		38.5	16.68

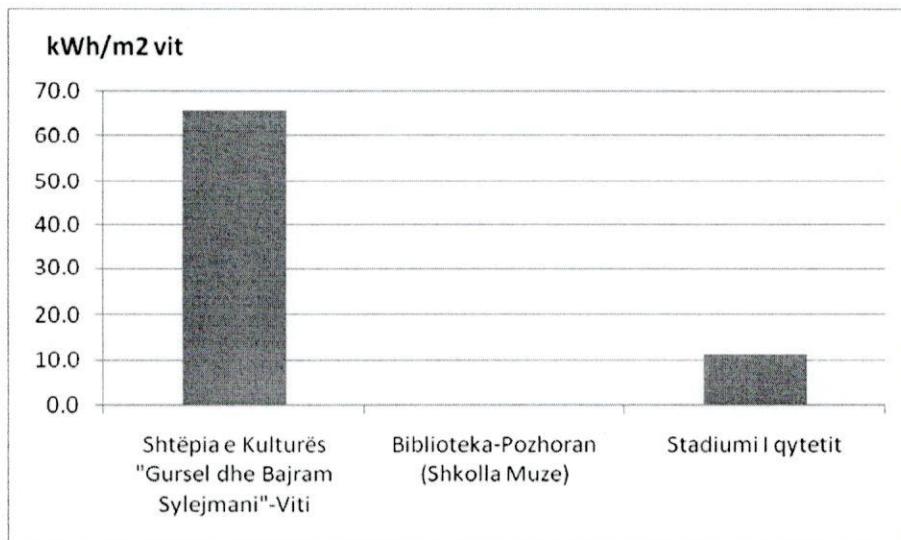

Figura 7 - Konsumi specifik i energjisë te ndërtesat e kulturës dhe sportit

4.1.5. KONSUMI I ENERGJISË TE NDRIÇIMI PUBLIK

Rrjeti i ndriçimit publik në qytetin e Vitisë është kryesisht i ndërtuar me një strukturë të degëzuar dhe të organizuar nëpër pika matëse në trafostacione dhe në ormana shpërndarës 0.4 kV. Rrjeti elektrik i ndriçimit publik është i lidhur në rrjetin distributiv ajror dhe kabllor nëntokësor të KEDS-it.

I tërë sistemi i ndriçimit në territorin e komunës së Vitisë është përgjegjësi e autoritetetve lokale komunale.

Shtyllat e ndriçimit publik në qytetin e Vitisë janë shtylla metalike të zingëtuara, ndërsa në vendbanimet jashtë qytetit në fshatra shtyllat e ndriçimit publik kryesisht janë te materialit të drurit dhe pjesa më e madhe e këtyre shtyllave i përkasin KEDS-it. Ormanat shpërndarës 0.4 kV dhe janë të përforcuar në bazament të betonit, janë të myllur me çelës, ku edhe janë të instaluar edhe pikat matëse të energjisë elektrike. Furnizimi është bërë me kabllo nëntokësore ose ajrore.⁹

Llambat e instaluara janë të tipit ekonomik, CFL HID dhe led me fuqi nga 11W (LED) deri 65W (HID), dhe të vendosura në shtylla me lartësi 3m', 4m', 7m', 9m' dhe 12 m' me gjithsejt 811 poça ndriques.

⁹ PKEE 2016-2020

Tabela 15 - Llojet e llambave dhe kapaciteti i instaluar

Lloji i llambave	Numri i llambave	Konsumi vjetor
	Copë	%
CFL	59	7.3
HID	154	19
LED	598	73.7
Total	811	100

Sipas llojit të llampave të instaluara mund të thuhet se ndriçimi public në komunën e Vitisë është tashmë efficient duke pasur parasysh se rrëth 81% të llampave janë LED dhe CFL dhe vetëm 19% janë halogjene. Tabela më poshtë ilustron gjendjen e përgjithshme të ndriçimit në komunën e Vitisë ku mund të shihet se rrrendi i investimeve të reja shkon në favour të llampave LED, ku gjatë vitit 2017 të gjitha llampat e instaluarë kanë qene LED.

Tabela 16 - Llojet e llambave, konsumi vjetor dhe kapaciteti i instaluar

Llamba kompakte fluoreshente (CFL)				Llamba LED			
Nr. i llambave	Kapaciteti i llambës	Gjithsej kapaciteti	Viti kur janë instaluar	Nr. i llambave	Kapaciteti i llambës	Gjithsej kapaciteti	Viti kur janë instaluar
copë	W	kW	viti	copë	W	W	viti
3	18	54.00	2009		27	28=26x27	29
1	18	18.00	2009	148	11	1,628.0	2017
3	18	54.00	2009	62	11	682.00	2017
3	30	90.00	2009	42	11	462.00	2017
10	18	180.00	2009	21	11	231.00	2017
3	18	54.00	2000	15	11	165.00	2017
3	30	90.00	2016	11	11	121.00	2017
20	18	360.00	2014		50	1,000.0	2017
12	18	216.00	2014	9	65	585.00	2017
1	18	18.00	2014	16	50	800.00	2017
HID llamba halide (halogjene)						1,800.0	
Nr. i llambave	Kapaciteti i llambës HID-	Kapacitet i llambës LED	Kapaciteti i kursyer	18	100	0	2017
copë	W	W	viti	8	50	400.00	2017
8	64.00	13.00	2016	11	50	550.00	2007
34	66.00	15.00	2016	40	11	440.00	2017
28	65.00	15.00	216	84	11	924.00	2017
24	65.00	15.00	2016	16	11	176.00	2017
6	65.00	15.00	2016	50	11	550.00	2017
5	65.00	15.00	2016	15	50	750.00	2017
23	65.00	15.00	2013	7	50	350.00	2017
				5		0.00	2017

8	65.00	15.00	2013
18	65.00	15.00	2014

Konsumi mesatar vjetor për energji elektrike të ndriçimit publik të Komunës së Vitisë është 492 MWh në vit.

Që nga 2015 Komuna e Vitisë ndanë nga 105,000.00€ për mirëmbajtjen dhe shtimin e rrjetit të ndriçimit public ndersa ne vitin 2019 ka planifikuar një investim prej 330,000¹⁰€ për trotuare dhe ndriçim publik

4.1.6. ANALIZA E STOKUT NDËRTIMOR

Analiza e të dhënave për konsum specifik të energjisë të ndërtesave tregon se konsumi i energjisë i raportuar me nivel më të lartë është në sektorin e Arsimit pasuar nga ndërtesat e sektorit te shëndetësisë dhe Administratës. Ndërtesat e Kulturës e sportit janë me konsum të ulët.

Më poshtë në tabelë e grafik janë paraqitur konsumi i përgjithshëm në MWh/a sipas sektorëve.

Nga tabela më sipër mund të shihet se nën-sektori I arsimit ëhstë njëherit edhe konusmuesi më i madh i energjisë në sektorin e ndërtesave komunale. Në tërsi 78% e energjisë së konsumuar për ngrohje, ndriçim, ftohje, ujë të ngrohtë sanitar për nevojat e ndërtesave komunale kosumohet nga 41 ndërtesat shkollore të këaj komune. Sektori me konsumin më të ulët është Kulturë dhe sport sepse në këto ndërtesa nuk ka aktivitet të përhershëm por edhe meqenëse kanë siparfaqe relativisht të mëdha për arsyet e kursimit të energjisë, ato nuk ngrohen fare. Grafiku më poshtë shfaq shpërndarjen e energjisë Brenda sektorit të ndërtesave komunale.

Në mënyrë që të kemi një analizë të fortë të stokut të ndërtesave, ndërtesat do të përjashtohen për analiza të mëtejshme nëse plotësohen tre treguesit e mëposhtëm:

- Ndërtesat për të cilat nuk kanë ofruar informacione për sipërfaqen e përgjithshme që ngrohet dhe nuk janë ofruar të dhëna për konsumin e lëndëve djegëse për prodhimin e ngrohjes duke rezultuar se këto ndërtesa janë jasht përdorimit (kryesisht janë nga sektori I administratës).
- Ndërtesat me vlera të ulëta të konsumit specifik të energjisë, më pak se 80 kWh/m²/vit, të cilat do të tregonin se ndërtesa të tillë tashmë ishin mjaft efikase për energji;

Shkollat me numër të nxënësve më të vogël se 84 nxënës të cilat sipas Udhëzimit Administrativ të MASHT, nuk lejohen për renovim (përjashtim zonat kufitare).

Tabela 17 - Konsumi i përgjithshëm sipas nën-sektorëve

Masat	Sipërfaqe e përgjithshme [m ²]	Sipërfaqe që ngrohet [m ²]	Konsumi mesatar 3 vite [MWh/vit]

¹⁰ Korniza afatmesme buxhetore (KAB) 2019-2021

Administrat	3,091	4811	374.8
Arsim	46,175	69588	4063.8
Shëndetësi	4,634	8185	532.8
Kulture sport	433	4,143	246.7
Gjithsej	95,934	86,727.0	5,218.07

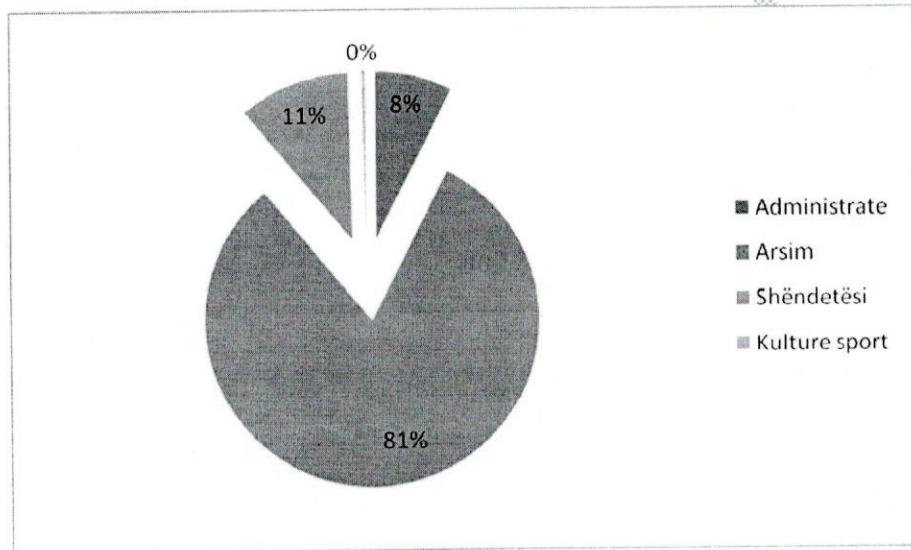

Figura 6. Konsumi i përgjithshëm sipas nën-sektorëve

Në mënyrë që të kemi një analizë të fortë të stokut të ndërtesave, ndërtesat do të përjashtohen për analiza të mëtejshme nëse plotësohen tre treguesit e mëposhtëm:

- Ndërtesat për të cilat nuk kanë ofruar informacione për sipërfaqen e përgjithshme që ngrohet dhe nuk janë ofruar të dhëna për konsumin e lëndëve djegëse për prodhimin e ngrohjes duke rezultuar se këto ndërtesa janë jasht përdorimit.
- Ndërtesat me vlera të ulëta të konsumit specifik të energjisë, më pak se 80 kWh/m^2 , të cilat do të tregonin se ndërtesa të tillë tashmë ishin mjaft efikase për energji;
- Shkollat me numër të nxënësve më të vogël se 84 nxënës të cilat sipas Udhëzimit Administrativ 04/2018 të MASHT, per investime kapitale ,nuk lejohen për renovim (përjashtim zonat kufitare)

Lista e ndërtesave komunale me konsum të ulët nën 80kWh është:

4.1.1. TË TJERA

Nuk ka konsumues tjerë.

4.2. KONSUMI I ENERGJISË NË SHËRBIMET PUBLIKE

Komuna e Vitisë nuk ka raportuar, për kompanitë në pronësi të komunës (siç janë ndërmarrjet lokale për mbeturina komunale apo të tjera). Prandaj, analiza e thellë e konsumit të energjisë nuk ka qenë relevante.

4.2.1. KONSUMI I ENERGJISË NË FURNIZIMIN ME UJË DHE SEKTORIN E UJËRAVE TË ZEZA

Në qytetin e Vitisë dhe në disa fshatra, ka sisteme të instaluara të ujësjellësve. Përkundër kësaj, sipas informative të organeve kompetente në Viti, vetëm **97%** e popullatës urbane është e kyçur në rrjetin publik të furnizimit me ujë¹⁴. Siç shihet nga lart, vetëm banorët të cilët janë duke banuar në qytet furnizohen me ujë nga rrjeti qendror i ujësjellësit dhe sipas informatave jo të gjithë banorët e qytetit¹¹.

Në Viti, nën sistem të menaxhimit të mbeturinave nga ndërmarrja "Univërzal" janë të përfshira qyteti dhe 11 fshatra, në të cilat grumbullimi i mbeturinave bëhet në gjithë vendbanimin në mënyrë të plotë. Në 7 fshatra, grumbullimi i mbeturinave bëhet pjesërishtë (në disa lagje), ose 2161 klientë të faturuar, kurse 22 vendbanime janë jashtë sistemit të menagjimit të mbeturinave.

Nisur nga faktet e mësipërme konsumi I energjisë në sektorin e furnizimit me ujë, në të ardhmën do të rritet proporcionalisht me rritjen e numrit të konsumatorëve të kyqur në rrjetin e ujësjellësit.

4.3. KONSUMI I ENERGJISË NË SEKTORIN E BUJQËSISË

Nuk ka të dhëna për konsumin e energjisë në këtë sektor.

4.4. KONSUMI I ENERGJISË NË SEKTORIN E MBLEDHJES SË MBETURINAVE

Nuk ka të dhëna për konsumin e energjisë në këtë sektor.

4.5. KONSUMI I ENERGJISË NË SEKTORIN E TRANSPORTIT

Kryesisht sektori i transportit është një nga konsumatorët më të mëdhenj të energjisë. Për shembull sektori i transportit në Bashkimit Evropian është konsumatori i dytë më madh i konsumit të energjisë, menjëherë pas sektorit të amvisërisë dhe sektorit të shërbimeve. Në vitin 2010, sektori i transportit ka konsumuar ne masën pre 31,7% të konsumit total final të energjisë.

¹¹ Plani zhvillimor urban I Vitisë

Parashikohet që konsumi i energjisë dhe emitimi në sektorin rezidencial dhe transportit do të rritët me rritjen e pronësisë se veturave në të ardhmen. Kështu që do të jetë shumë e nevojshme intensifikimi i transportit publik, për të përmirësuar cilësinë e mbrojtjes së mjedisit dhe për të reduktuar fluksin e madh të bllokimeve të trafikut në qendër të qytetit.

- Bazuar në një studim të bërë nga Universiteti Amerikan në Kosovë i titulluar "Konsumi i Energjisë në Amvisëri në Kosovë" rreth 36 % e shtëpive Kosovare nuk kanë në pronësi një veturë (56 % e automjeteve përdorin dizelin si karburant) dhe 42% e pronarëve të veturave disel do të konsumojnë 25-50 Litra karburant/muaj. 20% e pronarëve të veturave konsumojnë më pak se 25 Litra/muaj dhe 20% tjerë konsumojnë rreth 51-75 Litra/muaj. Norma të ngashme janë regjistruar edhe të konsumi nga makinat me benzinë¹²

Konsumi i energjisë në sektorin e Trasportit do të analizohet në dy sektorë:

- Parku i automjeteve të komunës;
- Transporti Publik

4.5.1. FLOTA E AUTOMJETEVE KOMUNALE

Nuk ka të dhëna.

4.5.2. TRANPORTI PUBLIK

Nuk ka të dhëna.

4.6. KONSUMI I PËRGJITHSHËM I ENERGJISË

Meqenëse për sektorët e bujqësisë, industrisë dhe shërbimeve publike (regionale) nuk ka të dhëna mbi konsumin e energjisë sepse nuk janë njësi buxhetorë të Komunës, atëhere tërësia e konsumit të energjisë në komunë përfshinë vetëm sektorët e ndërtesave, transportin komunal dhe ndriçimin public. Këto të dhëna janë përbledhur në tabelën e mëposhtme:

Tabela 18 - Kumulativi i konsumit të energjisë në komunë

Sektori/njesi	Dru	Thëngjill	Pelet	Naftë	Energji elektrike
	m ³	ton	ton	litra	MWh/vit
Administrata				4000	167916
Arsimi	2865				452315
Shendetesi	370				49137
Kulture					18123

¹² Plani komunal per eficiencë të energjisë 2016-2020

Gjithsej njesi	3235	0	0	4000	687491
Gjithsej MWh/vit	5370.1	0	0	43.2	687.49

5. ANALIZA E POTENCIALIT TË EFIÇIENCËS SË ENERGJISË SIPAS SEKTORËVE

Konsumi në sektorin e ndërtesave publike në komunën e Vitisë karakterizohet me një konsum specifik vjetor prej 121 kWh/m^2 ne sektorin e administrites, 115 kWh/m^2 ne sektorin e shëndetsisë, 88 kWh/m^2 sektorin e arsimit dhe sektori I cultures e sportit me vlera jo reale ngase nuk ngrohem mdërtësat. Kjo do të thotë se implementimi i masave EE jo vetëm që do të rezultojë në kursim të energjisë por do të ngritë edhe nivelin e komforit në to.

Ndërsa duke marre parasysh se ndërtesat operojnë nën standartet normale ky kursim do të ishte më i larte por për këtë duhet aplikuar auditimet energjetike për secilën ndërtesë veç e veç.

Edhe pse disa nga ndërtesat janë renovuar dhe riparuar në aspekt të konsumit të energjisë prap se prap ekziston potencial i konsiderueshëm për eficiencë të energjisë në to.

Potenciali i Eficiencës së energjisë në stokun e ndërtesave në komunën e Vitisë është definuar në bazë të përllogaritjeve të kursimeve që mund të arrihen nga ndryshimet / përmirësimet realisht të arritshme ndërmjet konsumit aktual të energjisë dhe konsumit të energjisë pas zbatimit të masave të qëndrueshme të eficiencës së energjisë.

Vlera e potencialit energjetik përcaktohet nga parametrat e mëposhtëm:

- Kushtet aktuale,
- investimet e nevojshme,
- Niveli real i zbatimit të masave të eficiencës së energjisë

5.1. SEKTORI I SHËRBIMEVE

5.1.1. NDËRTESAT PUBLIKE

Për vlerësim të potencialit të efikasitetit energjetik të ndërtesave janë marr në konsideratë për zbatimin e masave të EE ndërtesat me konsum specifik të energjisë më të lartë se 80 kWh/m^2 vit dhe ato që kanë kosto më të madhe për energji.

Potenciali për kursimin e energjisë është radhitë sipas nënsektorëve sikur janë analizuar sa i përket konsumit të energjisë dhe si total është dhënë në tabelën më poshtë:

Tabela 19 - Potenciali i gjithmbarshëm për kursim në sektorin e ndërtesave publike

Masat	Konsumi mesatar 3 vite [MWh/vit]	Potenciali per kursim [MWh/vit]
Administratë	374.8	198.7
Arsim	4063.8	834.8
Shëndetësi	532.8	23.4
Kulture sport	16.7	0.0
Gjithsej	4,988.06	1,056.9

5.1.1.1. NDËRTESAT E ADMINISTRATËS

Ndërtesat e administratës janë kryesisht me sipërfaqe të vogël. Disa edhe pse të renovuara kanë konsum të lartë. Tabela në vijim jep pasqyrën e konsumit, në raport me sipërfaqen dhe potenciali i kursimit në ndërtesat e Administratës:

Tabela 20 - Potenciali i kursimit në ndërtesat e Administratës

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite	Potenciali	
		[m ²]	kWh/m ² vit	MWh/vit	<80 kWh/m ² vit	MWh/ vit
1	Drejtoria e arsimit	92	227.1	13.63	147.08	13.53
2	Enti i Gjeodozisë-Viti	321	13.4	1.61	0.00	0.00
3	Tmk Zyret-Viti (Zjarrfikset)	395	319.0	97.29	238.99	94.40
4	Qendra për punë sociale-Viti	636	105.6	67.18	25.62	16.30
5	Sherbimi i Ofiqarise-Viti	1,157	70.4	81.45	0.00	0.00
6	Objekt i partive politike-Viti	490	231.9	113.65	151.93	74.45
E pergjithshme		3,091	121.3	374.80		198.68

5.1.1.2. NDËRTESAT E ARSIMIT, SHKENCËS DHE TEKNOLOGJISË

Ndërtesat e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë paraqesin potencial kursimi të madh. Disa Ndërtesa janë renovuar derisa ky stok ka edhe numrin e shfrytëzuesve më të madh po ashtu edhe sipëraqen më të madhe.

Tabela në vijim pasqyron konsumin dhe potencialin e kursimit në këtë sector:

Tabela 21 - Potenciali i kursimit në ndërtesat e arsimit, shkencës e teknologjisë

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite	Potenciali	
		[m ²]	kWh/m ² vit	MWh/vit	<80 kWh/m ² vit	MWh/ vit
1	Shfmu,,Halil Alidema"-Pozhoran	1,150	131.3	150.97	51.28	58.97
2	Shfmu,,Halil Alidema"-Qifllak	231	96.2	22.22	0.00	0.00
3	Shfmu,,Mirali Sejdiu"-Goshicë	350	217.0	75.94	136.97	47.94
4	Shfmu,,Mirali Sejdiu"-Gërmovë	1,157	152.7	176.70	72.72	84.14
5	Shfmu,,Skender Emerllahu"-Ramjan	754	71.4	53.85	0.00	0.00
6	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"Buzovik	305	195.7	59.68	115.69	35.28
7	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"-Lubishtë	1,416	78.8	111.63	0.00	0.00
8	Shfmu,,Vëllezërit Gërvalla"-Podgorc	295	132.7	39.15	0.00	0.00
9	Shfmu,,Dëshmoret e 5 Prillit"-Smirë	2,158	67.1	144.85	0.00	0.00
10	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Trestenik	328	189.3	62.08	109.25	35.84
11	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatinë e Poshtme	450	142.8	64.24	62.76	28.24
12	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatinë e Eperme	1,660	54.1	89.75	0.00	0.00
13	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sllatinë e Eperme	325	193.9	63.02	113.91	37.02
14	Shfmu,,Njazi Rexhepi"-Sadovine e Qerkezve	417	79.6	33.17	0.00	0.00
15	Shmp,,Jonuz Zejnnullahu"-Viti	6,512	47.2	307.38	0.00	0.00
16	Shfmu,,Dëshmoret e Vitisë"-Viti	4,226	51.8	219.04	0.00	0.00
17	Shfmu,,Dëshmoret e Vitisë"-Drobesh	328	235.7	77.31	155.69	51.07
18	Shfmu,,Safet Rexhepi"-Ballancë	563	82.2	46.27	0.00	0.00
19	Shfmu,,Hasan Alia"-Remnik	1,918	63.8	122.41	0.00	0.00
20	Shfmu,,Kenan Halimi-Skifteraj	2,233	62.6	139.71	0.00	0.00
21	Shfmu,,28 Nëntori"-Vërban	1,425	45.6	64.94	0.00	0.00
22	Shfmu,,28 Nëntori"-Sodovine e Jerlive	747	92.4	69.03	12.41	9.27
23	Shfmu,,Bafti Haxhiu"-Viti	1,800	101.1	182.00	21.11	38.00
24	Shfmu,,Bafti Haxhiu"-Ramnishtë	476	84.0	40.00	4.03	1.92
25	Qerdhja „Gëzimi ynë"-Viti	622	164.0	102.03	84.04	52.27
26	Shmgj,,Kuvendi I Lezhës"-Viti	4,764	97.7	465.59	17.73	84.47
27	Shmgj,,Kuvendi I Lezhës"-Pozhoran	1,370	96.3	131.89	16.27	22.29
28	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Kabash	1,224	113.6	139.05	33.60	41.13
29	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Binqë	108	122.1	13.19	0.00	0.00
30	Shfmu,,Don Mikel Tarabulluzi"-Stubëll e Eperme	1,038	170.8	177.26	90.77	94.22
31	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Radivojc	747	97.2	72.58	17.16	12.82
32	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Budrikë	516	108.8	56.15	28.81	14.87
33	Shfmu,,Skender Emerllahu"-Fshati i ri	240	180.5	43.32	0.00	0.00
34	Shfmu,,Nazmi Pajaziti"-Devajë	125	198.6	24.83	0.00	0.00

35	Shfmu,,Ndre Mjeda"-Debeldeh	389	134.7	52.39	0.00	0.00
36	Shf,,Mladen Markovic"-Binqë	138	109.3	15.08	0.00	0.00
37	Shfmu,,Hysen Terpeza"-Terpezë	1,294	129.3	167.35	49.33	63.83
38	Shfmu,,Don Mikel Tarabulluzi"-Letnicë	210	127.2	26.71	0.00	0.00
39	Shfmu,,Safet Rexhepi"-Zhiti	425	129.9	55.19	49.85	21.19
40	Shf,,Mlladen Markovic"-Viti	240	131.3	31.52	0.00	0.00
41	Shfmu,,Ahmet Hajdari'-Beguncë	1,501	49.5	74.30	0.00	0.00
E per gjithshme		46,175	88	4063.77		834.78

5.1.1.3. NDËRTESAT E MJEKËSISË FAMILJARE

Ndërtesat e shëndetësisë në në Komunën e Vitisë paraqesin po ashtu potencial kursumi. Tabela në vijim pasqyron konsumin dhe potencialin e kursimit në këtë sector ku nga lista janë larguar objektet me konsum të energjisë më të ulët se 80 kWh/m².

Tabela 22 - Potenciali i kursimit në ndërtesat e Shëndetësisë

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite	Potenciali	
		[m ²]	kWh/m ² vit	MWh/vit	<80 kWh/m ² vit	MWh/vit
1	QKMF-Viti	2,457	165.6	406.85	85.59	210.29
2	AMF-Begunce	116	103.0	6.69	22.97	2.66
3	QMF-Smirë	113	136.4	8.87	56.41	6.37
4	QMF-Sllatine e Eperme	155	101.6	7.62	21.60	3.35
5	AMF-Skifteraj	121	114.5	7.44	34.52	4.18
6	QMF "Nëna Terezë"-Pozhoran	940	73.9	69.46	0.00	0.00
7	QMF Sadovine e jerlive	116	107.1	10.28	27.06	3.14
8	AMF-Stubell e Eperme	115	59.4	6.83	0.00	0.00
9	AMF-Terpeze	160	103.2	8.77	23.16	3.71
E per gjithshme		4634	115.0	532.81		23.41

5.1.1.4. KULTURA DHE SPORTI

Ndërtesat e kulturës dhe sportit janë konsideruara jo me interes sa i përket potencialit për kursim të energjisë. Këtë e dëshmon tabela në vijim:

Tabela 23 - Potenciali i kursimit në ndërtesat e Kulturës dhe Sportit

Nr	Emri i institucionit	Siperfaqe qe ngrohet	Konsumi specifik mesatar per 3 vite	Konsumi energjise Mesatare 3 vite	Potenciali	
		[m ²]	kWh/m ² vit	MWh/vit	<80 kWh/m ² vit	MWh/vit

1	Shtëpia e Kulturës "Gursel dhe Bajram Sylejmani"-Viti	220	65.8	14.48	0.00	0.00
2	Biblioteka-Pozhoran (Shkolla Muze)	20	0.0	0.00	0.00	0.00
3	Stadiumi I qytetit	193	11.4	2.20	0.00	0.00
E pergjithshme		433	38.5	16.68		0.00

5.1.1.5. NDRIÇIMI PUBLIK

Meqë një numër i konsiderueshëm i llambave, në Viti, janë HID, rekomandohet ndërrimi i këtyre llambave që do të rezultonte me kursim prej 9.8 MWh/vit.

Tabela 24 - Llogarita e potencialit të kursimit te sektori i ndriçimit publik

Nr. i llambave	Kapaciteti i llambës HID-	Kapaciteti I llambës LED
copë	W	W
8	64.00	13.00
34	66.00	15.00
28	65.00	15.00
24	65.00	15.00
6	65.00	15.00
5	65.00	15.00
23	65.00	15.00
8	65.00	15.00
18	65.00	15.00
total kWh vit		

5.2. SHËRBIMET KOMUNALE

5.2.1. SHËRBIMET PUBLIKE

Nuk ka të dhëna

5.3. BUJQËSIA

Meqë bujqësia realizohet kryesisht në prona private mungojnë të dhëna për të vlerësuar potencialin e kursimit.

5.4. TRANSPORTI

5.4.1. FLOTA KOMUNALE

Nuk ka të dhëna

5.4.2. TRANSPORTI KOMUNAL

Kursime reale dhe të matshme në këtë sektor është vështirë të përcaktohen, andaj mundësitet duhet cekur vetëm në formë të objektivave dhe jo plane veprimi të veçanta.

- Krijimi i një transporti publik të përshtatshem, të sigurt dhe atraktiv për udhëtarët (çmimi, shërbimi);
- Promovimi dhe mbështetja e ecjes dhe çiklizmit
- Mjetë per bartjen ne transport, ndertimi i shtëgut per bicikleta, etj..
- Krijimi i me shumë linjave për autobus dhe shtigjeve për ciklizem

5.4.3. POTENCIALI I KURSIMIT NGA SEKTORËT TJERË

Sektorët tjera edhe pse mund të kenë potencial për kursimin e energjisë, komuna nuk është përgjegjëse për shpenzimet e tyre andaj në mungesë të të dhënave edhe nuk është shqyrtuar potenciali për kursim.

6. POTENCIALI I PËRGJITHSHËM I KURSIMIT TË ENERGJISË

Potenciali për kursim të energjisë do të analizohet në dy sektorë:

Stokun e ndërtesave komunale në komunën e Vitisë që përbëhet nga ndryshime / përmirësimë realisht të arritshme duke krahasuar konsumin aktual të energjisë dhe konsumin e energjisë pas zbatimit të masave të qëndrueshme të eficiencës së energjisë.; dhe Ndriçimin Publik në Komunën e Vitisë që përfshinë ndrrimin e llambave të Zhives me Llamba LED.

Vlera e potencialit për eficiencë energetike përcaktohet nga parametrat e mëposhtëm:

- Kushtet aktuale,
- Investimet e nevojshme,
- Niveli real i zbatimit të masave të eficiencës së energjisë

Tabela më poshtë jep këtë potencial për të gjithë stokun e ndërtimit, ndërsa në planin e veprimit do të përfshihen ndërtesat me perfitime më të mëdha socio-ekonomike:

Tabela 25 - Potenciali i gjithmbarshëm për kursim

Sektorët	Konsumi mesatar 3 vite [MWh/vit]	Potenciali per kursim [MWh/vit]
Ndërtesa komunale	4988.1	1056.9
Transport	0.0	0.0
Ndricim publik	105.5	9.8
Gjithsej	5,093.56	1,066.7

Në përgjithësi potenciali për kursim të energjisë në komunën e Vitisë është 1,057 MWh ne vit për ndërtesa dhe 9.8 MWh/vit për ndriçim publik.

Sektorët tjerë nuk do të mund të ofrojnë kursime të matshme të energjisë.

7. ANALIZA E EMETIMEVE TË GAZRAVE SERË DHE POTENCIALI PËR KURSIM

Analiza e emetimit të gazrave përfshin tre sektorët e konsumit final të energjisë në Komunën e Vitisë: **ndërtesave, transportit dhe ndriçimit publik**, në përputhje me klasifikimin e sektorit në rekomandimet e Komisionit Evropian. Llogaritja përfshin drejtpërdrejtë (djegien e karburanteve) dhe emisionin indirekt (energjia elektrike dhe konsumi i energjisë termike).

Emisioni i CO₂ nga sektori i ndërtesave përfshin emisionin nga konsumi i energjisë elektrike, si dhe nga djegia e lëndëve djegëse. Emision nga djegia e lëndëve djegëse llogaritet përmes faktorëve standard të emisionit (sipas metodologjisë së IPCC)

Tabela 26 - Faktorët e emisioneve të përdorura për përcaktimin e emisioneve të CO₂

Burimi i energjisë	Faktorët e emitimeve tCO ₂ /MWh
Thëngjill-linjtit	0.353
Dru zjarri	0
Benzina	0.249
Dizel	0.272
Energjia elektrike	1.4

Sektori i ndërtesave

Sipas të dhënavë të siguruara nga zyrtarët komunal, **ndërtesat publike komunale** në pronësi të Komunës dhe të përfshira në analizë, kanë konsumuar energji për ngrohje, ftohje, ujë sanitari dhe të tjera si më poshtë::

Tabela 27 - Konsumi i lëndëve djegëse dhe energjisë elektrike mesatare për tri vite

Sektori/njesi	Dru	Thëngjill	Pelet	Naftë	Energji elektrike
	m ³	ton	ton	litra	MWh/vit
Administrata				4000	167916
Arsimi	2865				452315
Shendetesi	370				49137
Kulture					18123
Gjithsej njesi	3235	0	0	4000	687491
Gjithsej MWh/vit	5370.1	0	0	43.2	687.49

Sektori i ndriçimit publik

Në sektorin e ndricimit publik është konsumuar energji elektrike në prej 105.5 Mwh/vit për vitin 2018. Dhe kursimi llogaritet të jetë 9.8 MËh/vit duke ndërruar llambat joeficjiente me llamba LED

Sektori i transportit-flota e automjeteve komunale

Nuk ka potençial të llogaritur

Konsumi i përgjithshëm i energjisë dhe emetimet aktuale të gazrave të dëmshme

Shprehur si konsum i tërësishëm, Komuna e Vitisë shpenzon 6,101 MWh energji për të përbushur nevojat për ngrohje, ftohje, administratë, transport dhe ndriçim në kuadër të juridikzionit aktual të komunës së Vitisë. Këto shpenzime janë dhënë më poshtë në formë tabelare, duke shtuar edhe emetimet e gazrave të dëmshme nga veprimtaritë e cekura.

Tabela 28 - Kumulativi i konsumit të energjisë

	Emri i institucionit	Dru zjarri	Thengjill	Pelet	Dizel/naftë	Energji elektrike
	Njësia	MWh/vit	MWh/vit	MWh/vit	MWh/vit	MWh/vit
1	Sektori i ndërtesave publike	5370	0	0	43.2	687.5
2	Sektori i ndriçimit publik	0	0	0	0	105.5
	Total MWh/vit	5370	0	0	43.2	793
	Total Emetime tCO₂ /MWh vit	0	0	0	1161.5	1110.2

Meqenëse druri është burimi më i shpeshtë i energjisë në komunë i cili njëherit edhe llogaritet të jetë burim i ripertëritshëm i energjisë, potenciali kursyes i emetimeve të CO₂ vjen vetëm nga kursimet në energji elektrike dhe nafta për ngrohje. Si të veçanta, këto kursime janë llogaritur për secilën masë të propozuar në planin e veprimit.

8. CAQET E KURSIMIT TË ENERGJISË

Për definimin e caqeve të synuara për kursim të energjisë do të përdoret konsumi specifik energetik tek ndërtesat publike ku si vlerë referente është marrë $80\text{kWh}/\text{m}^2/\text{vit}$. Për të arritur këtë vlerë do të analizohen masat e nevojshme për aplikim nëpërmjet auditimit të energjisë.

Sa i përket Ndriçimit publik po ashtu vlerë referente është përcaktuar konsumi specifik i llambave LED si llambat më eficiente.

9. MASAT E EFIÇIENCËS SË ENERGJISË PËR TË ARIT CAQET E KURSIMIT

Duke analizuar situatën në fushën e eficiencës së energjisë dhe përdorimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në Komunën e Vitisë është konsultim me personat përkatës përgjegjës për këto fusha në komunë, janë propozuar projektet vijuese me prioritet për zbatimin në periudhën nga viti 2019 deri në vitin 2021. Kjo nuk përashton mundësinë e hapjes edhe për projekte të tjera, por duke marr parasysh resurset e kufizuara njerëzore dhe financiare të Komunës, fokusi është vënë në projektet e grupuara në:

- Masat për ngritje të kapaciteteve në Komunën e Vitisë;
- Projektet investive të ndara në sektorë;
- Masat në Ndriçim Publik;

9.1. INFORMIMI DHE MASAT PËR NGRITJEN E KAPACITETEVE

Masat për informim dhe ngritje të kapaciteteve në kuadër të Komunës parashohin: Masat për hartimin e politikave komunale, promovuese dhe ndryshim të sjelljeve e shprehive. Stafi Komunal duhet të jenë bashkëpunues dhe të trajnohen për mirëmbajtjen e softwarit EMNASOFT që do ti shërbejë për menaxhimin e të dhënave nga energjia, projektet eventuale në këtë sektorë. Masë me rëndësi është organizimi i fushatave për vetëdijësim e punonjësve dhe banorëve të Komunës për rëndësinë e kursimit të energjisë. Një masë që do ti ndihmonë sektorin e ndërtesave publike është ndërtimi i një depoje qendrore për biomasë ku kualiteti i drurit dhe peletit do të ishte më i lartë

9.1.1. MASAT PËR POLITIKAT KOMUNALE, PROMOVIM DHE NDRYSHIM TË SHPREHIVE

Përgatitja e aktiviteteve te ketij grapi masash përfshinë masat dhe aktivitetet e mëposhtme:

- Futja e Sistemit Informativ për Menaxhimin e Energjisë në ndërtesat në pronësi të Komunës;
- Mbledhja e centralizuar e të gjitha të dhënave relevante për ndërtesat (karakteristikat e ndërtesave, vitet e ndërtesave, viti dhe përshkrimi i rindërtimeve, konsumi i energjisë i të gjitha llojeve të energjisë, faturat mujore për energjinë e konsumuar, dhe të ngjashme);
- Përgatitja dhe përditësimi i vazhdueshëm i regjistrat të ndërtesave;
- Kryerja e inspektimeve të energjisë në ndërtesa;

Masa nr 1.

Masa nr 2.	
Titulli i masës së ndërmarrë	Fushata vetëdijësuese – sesione informuese të banorëve të Vitisë për rëndësinë e kursimit të energjisë
përgjegjësi për implementim	Zyra komunale për energji, autoritetet qendrore relevante
Periudha e implementimit	Janar 2020 – Dhjetor 2020
Kosto e vlerësuar [€]	3,500 €
Kursimet e llogaritura (% or kWh/vit)	Nuk ka
Reduktimi i llogaritur i CO ₂ (tCO ₂ /vit)	Nuk ka
Burimi i financimit	Buxheti komunal, MZHE
Përshkrimi i shkurtër	Organizimi i seminarëve ose sesioneve informuese
	Angazhimi i ekspertëve të fushës
	Në harmoni me dokumentet strategjike nacionale për arritjen e caqeve për kursim të energjisë
	Aktivitetet e synuara: Seminarët për sensibilizimin e banorëve për rëndësinë e sjelljeve dhe shprehive për kursim të energjisë;-përgatitja e fletushkave me informata të rëndësishme për EE;
Titulli i masës së ndërmarrë	Menaxhimi i energjisë / Monitorimi i energjisë
Përgjegjësi për implementim	Menaxheri komunal për energji
Periudha e implementimit	Janar 2019 – dhjetor 2020
Kosto e vlerësuar [€]	Duhet vlerësuar
Kursimet e llogaritura (% or kWh/vit)	Nuk ka
Reduktimi i llogaritur i CO ₂ (tCO ₂ /vit)	Nuk ka
Burimi i financimit	Buxheti komunal
Përshkrimi i shkurtër	Trajnimet e stafit për softëer-in për menaxhim të energjisë
	Kompletimi i zyrës me pajisje dhe staf të nevojshëm
	.